

Werkgroep 14 Ventilatie en Covid

Donderdag 27 mei 2021, 14.30-15:30

Aanwezig:

- 5.1.2e
- 5.1.2e
- 5.1.2e
- 5.1.2e
-
-
-

Afwezig:

- 5.1.2e
- 5.1.2e
- 5.1.2e

5.1.2e kan wegens buiten verzoek aanwezig zijn. 5.1.1d 5.1.2e wordt vervangen door 5.1.2e 5.1.2e is voor het 5.1.2e zij werkt op de programmadirectie Covid van I&W.

Verslag vorige keer

(nog) geen aanvullingen op het verslag. Mochten er gezien late tijdstip van aanleveren nog aanmerkingen zijn dan kunnen die ook later nog doorgegeven worden.

Aangepaste informatie RIVM webpagina, artikel Science, berichtgeving in media.

Volgende week komt er een aangepaste bijlage bij de Lci richtlijn over – Aerogene transmissie en –ventilatie en Covid-19.

Op de website is de informatie vorige week aangescherpt- een betere omschrijving van de overdracht via inademing. Aerogene transmissie is de overdracht via in de lucht zwevende druppels die lang kunnen blijven hangen. Risicofactoren hiervoor zijn veel mensen, kleine slecht geventileerde ruimte, lang aanwezig- alle typisch voor een klaslokaal trouwens.

Aerosole transmissie zou een term voor overdracht via druppels in het algemeen kunnen zijn.

In de pers/media is deze verduidelijking/aanscherping deels opgepakt als een volledige ommezwaai: als zou de mogelijkheid van aerogene transmissie altijd zijn ontkend.

E.e.a zal geen wezenlijk nieuwe adviezen opleveren.

Wat wel steeds duidelijker wordt zijn de kennishiaten. Welke hoeveelheid ventilatie is in redelijkheid nodig voor infectiebestrijding, wetende dat geen enkele hoeveelheid ventilatie infecties kan voorkomen (alleen al door de aanwezigheid van ook andere besmettingsroutes), en in afweging met andere belangen zoals duurzaamheid, kosten etc.

Hier ligt wel een taak voor BZK om te kijken wat je met het Bouwbesluit wilt bereiken en of dit tot aanpassing van het Bouwbesluit moet leiden. En moet het een prestatie-eis worden.

Het opiniestuk in *Science* doet ook een oproep om infectiebestrijding een doel van ventilatievoorschriften te maken.

Bij aanpassing van de Lci richtlijn zal ws. aangegeven worden dat wordt aangeraden minimaal te ventileren volgens bestaande regels en richtlijnen (zoals eerder ook aangegeven), maar dat meer beter is, zeker bij bestaande bouw.

Echter, probleem is dat we niet weten welke ventilatiehoeveelheid optimaal is, dus dat je ook niet kan zeggen dat niveau bestaande bouw onvoldoende is. Volgens 5.1.2e moet meer gedacht worden in de trant van bestaande adviezen, zoals: *In het Bouwbesluit 2012 vindt u de eisen aan ventilatievoorschriften. Maar omdat deze eisen een minimum zijn, is het aan te raden om meer te ventileren dan dit minimumniveau.* Met BZK wordt afgestemd.

Een vraag is soms waarom goed ventileren niet in het lijstje met noodzakelijke maatregelen (handenwassen, afstand houden) staat. In het buitenland is dat regelmatig wel het geval.

Er is gestreefd naar een beknopt lijstje, ook het mondkapje staat er niet in vlgs. 5.1.2e

Toch kan dit wel ten onrechte gezien worden als dat de overheid ventileren niet zo belangrijk vindt.

-Onderzoek school Georgia

Doo 5.1.2e doorgestuurd. Is onderzoek met echte besmettingen itt modelstudies. Dat is waardevol. RIVM moet nog analyseren. Op eerst zicht opvallend dat ventilatie (beperkt) helpt, net als mondkapjes, maar voor afstand houden (afstand tafeltjes) geen effect is gevonden. Verder ook een effect van luchtreinigers. In NL. is universiteit Utrecht met dergelijk onderzoek bezig.

-Info over fieldlabs

5.1.2e heeft informatie rondgestuurd over twee deelonderzoeken.

Een concert in Ziggo dome, waarbij streven was niet boven 1000 ppm CO₂ uit te komen. Dat is gelukt. Niet bekend is waarom deze waarde is gekozen. Voor scholen heeft de Gezondheidsraad eerder 1200 ppm als waarde aanbevolen. De Belgische gezondheidsraad 800. Deze waarden hebben wel met infectiebestrijding te maken.

Door CO₂ kanonnen/andere CO₂ bronnen kan de meting nogal verstoord worden. Vraag is ook of CO₂ in een zo'n grote ruimte met relatief weinig mensen wel een goede maat is voor ventilatie/infectierisico. Idee van dit Fieldlab is dat afhankelijk van de ernst van een pandemie berekend kan worden hoeveel mensen je ergens binnen kunt laten en welke ventilatiestand dan nodig is om het aantal besmettingen binnen de perken te houden.

Uit het onderzoek naar verspreiding van druppels is gebleken dat druppels die met zingen worden veroorzaakt snel op de grond vallen.

-Wvttk

Scholen

5.1.2e had vandaag een debat over scholen en Covid waarin ook ventilatie aan de orde kwam. En de vraag of het Bouwbesluit wordt aangepast.

In programma Op1 werd gesproken over scholen en ventilatie. Conclusie van 5.1.2e is dat het vooral gaat om gedrag. Voor leraren is onderwijs belangrijker dan ventilatie. Aandacht voor dit onderwerp zakt snel weer weg. Zelfs een CO₂ meter in de klas is soms niet eens gewenst, terwijl deze wel aandacht zou kunnen vasthouden voor ventilatie. Ruimte OK gaat op 17 juni en enkele keren daarna een webinar geven met vragenuur, waarop op gedrag wordt ingegaan. Ook zal Ruimte OK een verdiepend onderzoek middels een steekproef doen naar de ventilatieprestatie op scholen en de kosten die ermee gemoeid zijn. Ikhv het IBO vindt een inventarisatie plaats waarbij bij alle scholen wordt geïnventariseerd hoe het staat met o.m. ventilatie en breder, het binnenklimaat. Het IBO was controversieel verklaard, dat zal naar verwachting worden ingetrokken.

Motie v/d Berg

Vraagt om praktijkgericht onderzoek naar luchtreinigers (filters en UV). Er zijn nu ook Kamervragen Pieters en v/d Berg.

- MIST onderzoek heeft bij OC&W en bij SZW gelegen, nog onduidelijk wie/of dit nu gaat uitvoeren.
- Aan RIVM is door VWS een onderzoek naar ventilatie bij sportscholen obv modellering voorgelegd.
- Aan RIVM was door VWS de vraag gesteld om onderzoek naar luchtreinigers in het onderzoeksprogramma op te nemen. RIVM wil hier met TNO mee aan de slag.
- 5.1.2e heeft nu gehoord dat er vanuit EZK al praktijkonderzoek is gedaan, hij gaat dit achterhalen zodat er geen werk dubbel wordt gedaan.

EZK doet niet mee in dit overleg, is eerder wel benaderd, maar was geen behoefte aan. Kan altijd alsnog.

-Afspraak volgende keer

Over 2 weken, 10 juni 14.30-15.30 uur.